36847 ـ اشتباهاتی که هنگام تراشیدن یا کوتاه کردن مو در حج و عمره رخ می‌دهد

سوال

اشتباهاتی که مردم در حین تراشیدن یا کوتاه کردن موی سر مرتکب می‌شوند چه مواردی است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

«از جمله اشتباهاتی که ممکن است در تراشیدن یا کوتاه کردن مو رخ دهد:

اول:

برخی از مردم یک قسمت از سرشان را کاملا تیغ می‌زنند و قسمت دیگر را باقی می‌گذارند که این مورد را خودم با چشمان خود دیده‌ام. یک بار مردی را دیدم که میان صفا و مروه سعی را به جا می‌آورد. او را نگه داشتم و گفتم: چرا این کار را کرده‌ای؟ گفت: اینطور کرده‌ام چون می‌خواهم دو بار عمره کنم، برای همین نصف سرم را برای عمره‌ی اول تراشیده‌ام و نصف دیگر را برای این عمره باقی گذاشته‌ام! که این جهل و گمراهی است و هیچ یک از علما چنین چیزی نگفته‌اند.

دوم:

بعضی وقتی می‌خواهند از احرام عمره بیرون بیایند تنها کمی از یک قسمت موهایشان را کوتاه می‌کنند که این بر خلاف آیه‌ی کریمه است، زیرا الله متعال می‌فرماید:

مُحلقِّين رؤوسكم ومقصرِّين [فتح: ۲۷]

(در حالی که سر تراشیده و موی کوتاه کرده‌اید).

بنابراین کوتاه کردن مو طوری باشد که مشخص شود شخص مویش را کوتاه کرده، و مشخص است که کوتاه کردن دو یا سه تار مو هیچ تاثیری در ظاهر شخص ندارد و مشخص نمی‌شود که مویش را کوتاه کرده، در نتیجه کارش خلاف ظاهر آیه‌ی کریمه است.

راه حل این دو مشکل این است که اگر قصد تراشیدن سر را دارد باید همه‌ی سرش را بتراشد، و اگر قصد کوتاه کردن دارد

همه‌ی سرش را کوتاه کند نه تنها یک یا دو تار مو.

سوم: بعضی از مردم وقتی سعی خود را به پایان می‌رسانند اگر کسی را نیافتند که مویشان را کوتاه کند به خانه می‌روند و از احرام بیرون می‌آیند و لباس خود را می‌پوشند، و بعد از آن موی خود را می‌تراشند یا کوتاه می‌کنند که این اشتباه بزرگی است؛ زیرا انسان از احرامش بیرون نمی‌آید مگر با تراشیدن یا کوتاه کردن مو، چرا که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ وقتی در حجة الوداع به یارانش که قربانی را با خود نیاورده بودند دستور دادند تا حجشان را به عمره تبدیل کنند فرمود: پس مویش را کوتاه کند سپس از احرام بیرون آید به روایت بخاری (۱۶۹۱) و مسلم (۱۲۲۹). این نشان می‌دهد که نباید از احرام بیرون بیاید مگر پس از کوتاه کردن مو.

بنابراین هرگاه سعی خود را انجام داد و آرایشگر یا کسی را پیدا نکرد که مویش را کوتاه کند باید در حال احرام باقی بماند تا کسی را پیدا کند و جایز نیست که پیش از کوتاه کردن مو از احرام بیرون بیاید. اما بر فرض اگر شخصی این را نمی‌دانست و به گمان جایز بودن این کار پیش از کوتاه کردن یا تراشیدن مو از احرام خارج شد به سبب جهل اشکالی بر وی نیست، اما اگر آگاهی یافت باید لباسش را در آورد و لباس احرام بپوشد [سپس سرش را کوتاه کند] زیرا ادامه دادن به این حال پس از دانستن اینکه وی هنوز از احرام خارج نشده جایز نیست، و سپس بعد از آنکه سرش را تراشید یا کوتاه کرد می‌تواند از احرام بیرون آید».